

زنان و ایدز - چالش رو به رشد

در ابتدای اپیدمی ایدز، شمار مردان آلوده به HIV به صورت گسترده ای نسبت به زنان افزون تر بود. در سال ۱۹۹۷ زنان ۴۱ درصد افرادی را تشکیل می دادند که ناقل HIV بودند. امروزه زنان ۵۰ درصد افراد آلوده به این ویروس را تشکیل می دهند. نزدیک به ۶۰ درصد از این زنان در منطقه جنوب صحرای افریقا به سر می برند. از نظر فیزیکی زنان نسبت به مردان به HIV آسیب پذیرتر هستند. به عبارت دیگر خطر انتقال HIV از مرد به زن در آمیزش جنسی دوبرابر بیشتر از زن به مرد است.

واقعیت های مهم

- در روسیه از حدود ۸۶۰ هزار نفر ناقل HIV، زنان سهم رو به افزایشی از آلودگی های جدید HIV را دارا هستند. به عبارت دیگر در سال ۲۰۰۱ از هر چهار مورد آلوده یکی زن بوده ولی یک سال بعد از هر ۳ مورد یک نفر زن آلوده به این بیماری شده است.
- "زنانه شدن" این اپیدمی بیشتر در منطقه جنوب صحرای مشهود است. یعنی جایی که نزدیک به ۶۰ درصد افراد آلوده را زنان تشکیل می دهند و ۷۵ درصد جوانان آلوده، دختران بین سنین ۱۵ تا ۲۴ سال هستند.
- در جنوب و جنوب شرقی آسیا، زنان تنها زیر ۳۰ درصد از افراد آلوده به HIV را تشکیل می دهند که افزایش کمی در مقایسه با آمار تخمینی تا پایان سال ۲۰۰۱ را نشان می دهد.
- گزارش اخیر از یمن نشان می دهد ۷ درصد از افراد خود فروش (sex workers) آلوده به HIV هستند. مطالعه دقیق تر مورد نیاز است تا واقعیت ها درباره افراد خود فروش به ویژه موارد خیابانی و سهم بالقوه آنها در گسترش HIV، ابتدا بین خودشان و مشتریان آنها و سپس به همسران و کودکان مشتریان آنها ارزیابی صورت پذیرد.
- در ایالات متحده امریکا تقریباً "نیمی از ۴۰ هزار مورد جدید آلودگی HIV در سال در میان زنان امریکایی افریقایی تبار است که میزان فزاینده ای از این آلودگی ها را شامل می شود. ایدز عامل اصلی مرگ و میر زنان امریکایی افریقایی تبار بین سنین ۲۵ تا ۳۴ سال است. تعداد زیادی از این زنان رفتار پر خطر ندارند ولی آلوده به HIV از راه عمل جنسی غیر ایمن با شرکای مرد خود می شوند و تعداد قابل توجهی از آنها با مردانی که معتاد تزریقی هستند آمیزش جنسی دارند.

افزایش آسیب پذیری

ازدواج و روابط تک همسری طولانی مدت، زنان را از آلوده شدن به HIV مصون نگه نمی دارد. مطالعات اخیر در کامبوج نشان می دهد ۱۳ درصد از مردان شهرنشین و ۱۰ درصد از مردان روستایی رابطه جنسی با زنان بدکاره و در عین حال با همسران خود و یا دوست دختر ثابت داشته اند. در تایلند مطالعه ای که در سال ۱۹۹۹ صورت گرفت نشان می دهد ۷۵ درصد از زنان مبتلا به HIV احتمالاً "توسط شوهران خود به این بیماری آلوده شده اند. در بعضی موارد به نظر می رسد ازدواج عملاً" باعث افزایش خطر آلودگی زنان به HIV می گردد. در بعضی از کشورهای آفریقایی بزرگسالان و زنان ازدواج کرده بین سنین ۱۵ تا ۱۹ سال خطر بیشتری به آلودگی HIV نسبت به زنان ازدواج نکرده هم سن خود ولی فعال از نظر جنسی دارند.

نیازهای زنان و دختران برای جلوگیری از آلودگی به ایدز

- با وجود آسیب پذیری بالای بیولوژیکی زنان، محرومیت های حقوقی، اجتماعی و اقتصادی که زنان و دختران در بیشتر جوامع با آنها مواجه هستند عمدتاً "باعث افزایش آسیب پذیری آنان نسبت به HIV می گردد. بنابراین رویکردهایی که نسبت به مسائل جنسیتی حساس باشند برای طراحی برنامه های جلوگیری از آلودگی ایدز کلیدی هستند. خط مشی "ABC" برای جلوگیری از انتقال HIV از طریق آمیزش جنسی یعنی A برای کلمه Abstinence یا پرهیزگاری، B برای Being safer یا ایمن بودن از طریق اعتقادات مذهبی و یا کاهش تعداد شرکای جنسی و C برای استفاده صحیح و مداوم از کاندوم Condom اهمیت کمی برای زنان و دختران دارند زیرا ایشان از وضعیت اجتماعی و اقتصادی پایینی برخوردار هستند.
- زنان بسیاری از آگاهی و ابزار لازم برای حفاظت خود در مقابل HIV محرومند. بررسی در ۳۸ کشور جهان نشان می دهد که زنان ۱۵ تا ۲۴ ساله آگاهی بسیار کمی درباره HIV دارند.

درمان و مراقبت

- سیستم ایمنی زنان ممکن است نسبت به HIV متفاوت عمل کند. در رأس بسیاری از امراض و بیماری های مربوط به هر دو جنس مرد و زن، زنان HIV مثبت موارد بیشتری از ابتلا به بیماری سرطان دهانه رحم را نسبت به زنانی که آلوده به HIV نیستند به ثبت رسانده اند. همچنین زمانی که زنان تحت درمان ضد ریترو ویروس هستند، ممکن است اثرات جانبی قوی تری را تجربه نمایند.
- علی رغم این حقایق، زمانی که به گونه ای برابر زنان و مردان مورد معالجه قرار گیرند، تفاوت ها در مورد میزان بقای زنان و مردان آشکار می شود. معهداً در بیشتر مناطق جهان نابرابری توان اجتماعی و اقتصادی بین زنان و مردان باعث افزایش بیم از این نکته می گردد که زنان از دسترسی به موقع و برابر به خدمات درمانی محرومند.
- در بسیاری از کشورها برخورد فراگیر جنسیتی به معنی این است که زنان و دختران اولویت آخر در مراقبت بهداشتی هستند. شوهران و ریش سفیدان غالباً "تصمیم می گیرند که آیا منابع خانواده را برای مراقبت های بهداشتی صرف نمایند و یا یک

زن می تواند از کارهای خانه فارغ شده و برای درمان سری هم به یک مرکز بهداشتی بزند. زمانی که اعضای مرد و زن خانواده مبتلا به HIV شوند و منابع محدود باشد، حل مشکل درمانی مردان در اولویت قرار می گیرد.

- به منظور انعکاس توزیع HIV از طریق جنسیت که تقریباً "پنجاه پنجاه است، زنان حداقل باید نیمی از میلیون ها انسانی را در کشورهای در حال توسعه تشکیل دهند که انتظار می رود طی سال های آتی دسترسی به ضد ریترو ویروس ها را داشته باشند. جوامع باید موانع را رفع نمایند تا زنان بتوانند برای HIV معاینه شوند که این امر باید شامل حذف خطر عواقب خشونت باری باشد که ممکن است در صورت اثبات ابتلا به HIV با آن مواجه شوند.

اقتصاد مراقبت

- زمانی که یک مرد خانواده مریض می شود همسر از او مراقبت می نماید و وظایف بیشتر برای حمایت از خانواده به عهده می گیرد. اما وقتی که زنان بیمار می شوند زنان پیر و جوان از آنها مراقبت می کنند و مسئولیت کودکانی که تحت تأثیر ایدز قرار گرفته اند را می پذیرند. ارزش زمان، انرژی و منابع که برای پخت و پز، نظافت، خرید، شستشو و مراقبت از جوانان، بیماران و سالمندان خانواده نیاز است به نام "اقتصاد مراقبت" نامیده می شود که برای زندگی اقتصادی حیاتی و مهم است.
- در کشورهای در حال توسعه داشتن ایدز در خانواده موجب محدودیت هایی برای زنان در جوامع کشاورزی می شود. علاوه بر کارهای خانه، تعداد زیادی از زنان روستایی نقش مهمی در فعالیت های اقتصادی دارند که موجب ارائه غذا در سفره خانواده هایشان می شود که مراقبت از بیماران موجب وقفه در این کارها می گردد.
- به رسمیت شناختن و حمایت از "اقتصاد مراقبت" با منابع کافی و سیاست های توانا بسیار حیاتی است. راه های کاهش دشواری مراقبت از بیماران ایدز خانواده به وسیله زنان موجود است که شبیه بسیاری از راه حل ها برای نابرابری های عمومی جنسیتی است.
- راه های موجود برای حل مشکلات "اقتصاد مراقبت" عبارتند از: ایجاد مهد کودک های تعاونی و مراکز تغذیه که بتوانند به زنان در کاهش حجم کار کمک نمایند، تغذیه و کمک آموزشی به یتیمان، مراقبت در منزل برای افرادی که مبتلا به HIV هستند شامل یتیمان، طرح های مشارکت کاری و درآمدزا و بهبود دسترسی خانوار روستایی به کار، زمین و سرمایه و مهارت های مدیریتی.
- ائتلاف جهانی زنان و ایدز با هدایت UN AIDS خواستار اصلاح روزمره زنان و دختران در کشورهای در حال توسعه از راه کاهش آسیب پذیری آنان به HIV است.
